

گفت و گوی صبا با عوامل سریال بازپرس

واکاوی شخصیت‌هایی که ظاهر

پگاه زارعی
گفت و گو

این روزها «باز پرس» پرونده‌های اقتصادی بالخص پرونده برنج‌های فاسد را در تلویزیون دنبال می‌کند و این ماجرای پلیسی - اکشن مخاطبان بسیاری را به خود جذب کرده است. سریال «باز پرس» به کارگردانی احمد معظمی، تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی و نویسندگی حسین تراب‌نژاد با مشارکت مرکز رسانه‌ای قوه قضائیه و با حضور بازیگرانی همچون مهدی فخیم‌زاده، محسن قصابیان، فرهاد قائمیان، سید جواد هاشمی، شهروز دل‌افکار، سوگل طهماسبی و فریبا متخصص روانه آنتن شبکه یک سیما شده است. در ادامه گفت‌وگویی با عوامل سریال «باز پرس» را می‌خوانید.

مهدی فخیم‌زاده:

نقش هدایت برایم چالش برانگیز بود

به نظر نقشتان در سریال باز پرس متفاوت از کارهای قبلی شما بوده است.

آقای احمد معظمی که قبلاً شاگرد من در آموزشگاه سمندریان بود را می‌شناختم و در کنار آن با آقای تراب‌نژاد هم آشنا بودم و همین باعث شد این نقش را قبول کنم و به کارگردان اعتماد کردم. پیش‌تر هم با برادر معظمی فیلم «تکیه بر باد» را کار کرده بودم. حرف تراب‌نژاد برایم حجت بود و برای همین وقتی گفت به معظمی اعتماد کنم این کار را کردم و وقتی سر کار معظمی را دیدم دیگر آن شاگرد قبل نبود و برای همین خیلی راحت بازی کردم. تشخیص دادم رل هدایت جای کار دارد و از من دور است و برای همین سعی کردم خودم را به نقش نزدیک کنم، چون بیشتر نقش برون‌گرا بازی کرده بودم و فقط یکبار نقش یک آدم درون‌گرا را ایفا کردم آن هم در فیلم «آذر شهدخت و دیگران» بود؛ اما این نقش هدایت بسیار سخت‌تر بود. در ادامه سعی کردم ایده‌هایی را بدهم تا به نقش نزدیک شوم و حتی عمل کیسه صفر داشتیم و بابت همین وزن کم کردم و این را هم من غنیمت شمردم و آن وزن را با رژیم نگه داشتم تا هدایت را به عنوان آدمی تکیده و زحمت‌کش بازی کنم.

از باز تاب رسانه‌ای این سریال مشخص است که «باز پرس» با اقبال روبه‌رو شده است خود شما از نقش‌تان راضی هستید؟ آن موقع که این نقش را انتخاب کردید فکر می‌کردید این قدر به دل بنشیند؟

من درباره رلهای نمی‌توانم پیش‌بینی کنم و فقط آنطور که فکر می‌کنم درست است کار می‌کنم و فقط تلاش می‌کنم و نتیجه را به مردم می‌سپارم. فیلم را برای مخاطب عام و جهت ارتباط گیری با آنها انجام می‌دهم. قصد این است اما معلوم نیست بتوانم از پس همین کار بر بیایم. برای هدایت دیدم اگر تلاش کنم و ظاهر نقش را در بیاورم می‌توانم احتمالاً خوب پیش ببرم. اما بعد از چند روز کار با اعتماد به آقای معظمی تلاش کردم کار را پیش ببرم و این را می‌دانستم که تصور تماشاگر از نقشم چیز دیگری است اما مانسلی هستیم که به بازی بیشتر توجه داریم تا جواب آن و به این خاطر که نقش برایم چالش برانگیز بود و از نقش خوشم می‌آمد آن را پذیرفتم و بازی کردم و الحمدلله ظاهراً برخورد تماشاچی خوب بود.

خاطره خاصی از بازی در سریال «باز پرس» دارید؟

کار خیلی بی‌دردسرو و بی‌حاشیه پیش رفت چون تهیه‌کننده حرف‌های بود. بزرگترین چیزی که برای خودم درس بود احمد از روز اول تا روز آخر همان‌طور مثل روز اول بود و تا آخرین پلان همه چیز همان‌طور پیش رفت و خوبی کار احمد همین انرژی خوب و تلاش او بود.

پس از کار راضی هستید؟

بله الان می‌توانم بگویم راضی هستم و اگر احمد برایم کاری پیشنهاد بدهد حتماً بازی می‌کنم.

آیا در آینده کار جدیدی از مهدی فخیم‌زاده می‌بینیم؟

در دو سال اخیر یک سناریو برای نمایش خانگی نوشته‌ام که سوژه‌های پر تحرک دارد. البته هنوز تمام نشده و یک سناریوی سینمایی هم نوشته‌ام که می‌خواهم خودم بسازم. در کارها طنزی وجود دارد که فکر می‌کنم جذاب می‌شوند و البته خیلی به تهیه‌کننده ارتباط دارد. امیدوارم تهیه‌کننده خوبی پای کار بیاید.

احمد معظمی کارگردان:

کار در تلویزیون برایم مقدس است

با توجه به سابقه طولانی که در کارگردانی مجموعه تلویزیونی دارید، از نظر خودتان کارگردانی برای قاصد رسانه ملی چه تفاوتی با قاصد های رسانه دیگر دارد؟

زندگی هنری خود را از سن ۱۷ سالگی با دستیار کارگردانی شروع کردم و با کارگردانان مطرحی که در آن سال‌ها سریال ساز بودند کار کردم و تجربیات خیلی زیادی در حوزه نمایش به دست آوردم. به دلیل

اینکه ورودی خود هنرستان صدا و سیما بودم به خوبی درک می‌کردم که قاب جادویی تلویزیون، جایی است که مخاطب بسیاری را در بر می‌گیرد. یک سری از افراد می‌گویند تلویزیون نمی‌بینیم و حتی از هم صنفی‌ها نیز این حرف را می‌شنوم ولی من می‌خواهم بگویم اتفاقاً آن‌ها می‌بینند و با دقت هم می‌بینند و عیناً الگوبرداری می‌کنند. این نکات را دیده‌ام که باز گو می‌کنم و به جرات می‌توان گفت از تلویزیون جمهوری اسلامی ایران الگوبرداری‌های زیادی می‌شود. فرق رسانه ملی این است که شما با مخاطب میلیونی طرف هستید و چه بهتر که اثری که برای مخاطب ساخته می‌شود با کل کشور مواجه شود و حتی افرادی که خارج از ایران زندگی می‌کنند هم گاهی کارها را می‌بینند. اصولاً رسانه‌های خانگی هر چقدر هم پر بیننده باشند مخاطبان‌شان بالای سه میلیون نمی‌شود اما کمترین بیننده کارهای تلویزیونی ۵۰ میلیون نفر هستند و چه چیزی از این بهتر که یک اثر هنری مخاطب داشته باشد. رسانه ملی ارزشی برای من دارد که در واقع باعث می‌شود یاد بماند برای رسانه‌های کار می‌سازم که خیلی از بزرگان حرفه ما که شاید الان در تلویزیون نباشند ولی با تلویزیون معروف شدند هم آثارم را می‌بینند. رسانه ملی اصالت و برای من ارزش دارد. می‌دانم خیلی از بزرگان با تلویزیون شروع کردند و در تلویزیون شناخته و معروف شدند برخی از دوستان بی‌انصاف هستند و مسیر ی که تلویزیون برای خیلی از هنرمندان بزرگ‌مان چه کارگردان، تهیه‌کنندگان و چه بازیگران داشته را نمی‌بینند. تلویزیون جای مقدسی برای من است برای همین سعی کردم کارهای ارزشمند بسازم و پخش کارم از تلویزیون هنوز هم برایم احساس غرور می‌آورد.

حتماً از سوی شبکه‌های نمایش خانگی نیز پیشنهاداتی داشته‌اید، درست است؟

همیشه می‌گویم رقابت خوب است اما باید رفاقت در کنار آن باشد. در رسانه‌های خانگی پیشنهاداتی داشتم اما بستر مناسب و فیلمنامه خوب ندیدم. به عنوان کارگردانی که ۲۵ سال است برای تلویزیون کار می‌سازم حس غرور دارم که اثرم از تلویزیون پخش شود. چه چیزی از این ارزشمندتر است که با مخاطبان حتی در دورترین شهرستان‌ها هم ارتباط داشته باشید و هیچ چیزی از این برای هنرمند زیباتر نیست که اثرش دیده شود و مورد تشویق قرار بگیرد، اما یک سری از کارها در رسانه‌های خانگی یک مقدار عجولانه ساخته می‌شود و ماندگاری ندارد. برای من تلویزیون خانه امن است و جایگاه بالا دارد و این علاقه‌مندی از درونم می‌آید و همیشه برای کار در تلویزیون مشتاق‌تر از پیش می‌شوم.

مهمترین نیاز رسانه ملی را چه می‌دانید؟

اصولاً تلویزیون باید سعی کند که از نیروهای جوان استفاده کند و باید بداند که استعدادهای جوان به جعبه جادویی خون تازه تزریق می‌کنند، اما نباید هیچ‌وقت پیشکسوت‌هایی را که در تلویزیون کارهای زیادی ساخته‌اند را یاد ببرند و باید کارها در شان آن‌ها نوشته و پیشنهاد شود. به نظر خود من اصولاً سریال سازی چه از لحاظ ساختار اثر و چه از لحاظ پیش تولید و نگارش یک فیلمنامه کار بسیار سخت و پیچیده‌ای است که به تجربه احتیاج دارد. کارهای تلویزیونی مثل پرورش و آموزش جوان‌هایی که تازه در حوزه کارگردانی سریال ورود می‌کنند، نیاز به فرمول و فوت و فن دارد. اصولاً باید تلویزیون مدیریتی داشته باشد که خون تازه تزریق کند اما باید کارهایی را به جوان‌ها واگذار کند تا آن‌ها به خوبی بتوانند تجربه کسب کنند.

با تجربه می‌توانی ضریب خطاها را کم کنی چرا که اگر کارگردان باشی و همه بخش‌های تولید را بلد نباشی نمی‌توانی کارگردان خوبی باشی. معتقدم آرام آرام باید نیروهای جوان را به صداوسیما تزریق کرد و مهمترین کار نوشتن متن خوب و پرمغز است.

صحبت پایانی...

جادار از مدیریت سیما فیلم و شبکه یک و معاونت سیما و موسسه وصف صبا و همه افرادی که در این شرایط کمک کردند برای ساخت «باز پرس» یاد کنم. این سریال کاری سرشار از لوکیشن‌های متفاوت بود و امیدوارم بتوانیم فصل دو آن را بزودی بسازیم. باید یک مقدار از دستمزدهای عوامل پشت دوربین را درست کرد و به نظر همیشه الویت باید عوامل باشند و امیدوارم برآوردها کمی منصفانه‌تر و مطابق با شرایط روز جامعه باشد.

حسین تراب‌نژاد نویسنده:

ورود قوه قضائیه به صنعت سینما و تلویزیون با «باز پرس» درباره شکل‌گیری ایده اصلی و فرآیند نگارش فیلمنامه سریال تلویزیونی «باز پرس» توضیح دهید.

حدود دو سال پیش محمدرضا شفیعی تهیه‌کننده این سریال قرار گذاشت تا با محوریت شخصیت باز پرس، سریالی تولید شود. از ابتدا سوژه مشخصی سفارش داده نشده بود و از این جهت، دست ما باز بود. به همین منظور ما با همکاری مرکز رسانه قوه قضائیه با تعدادی از باز پرسانی که در حوزه‌های مختلف فعالیت می‌کردند، به گفت‌وگو